

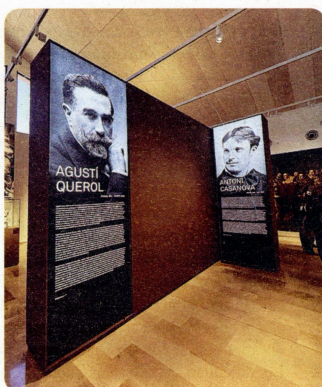
El Museu de Tortosa, 125 anys

L'any 1900, amb l'impuls de l'arquitecte municipal Joan Abril Guanyabens, i el suport de Teodoro González, diputat a les Corts, i que havia estat alcalde de Tortosa, es funda el Museu Arqueològic de la Il·lucavònia. Aquest museu s'ubica als baixos de les antigues escoles de la Mercè, on ara està la Biblioteca Marcel·lí Domingo. L'any 1910, com el museu havia anat creixent en fons, és traslladat a l'antiga església de Sant Domènec, on romandrà fins a 1997. Entre els seus directors durant aquests anys cal recordar a Enric Bayerri que ho fou des del 1921 fins al 1958, amb una interrupció durant la Guerra Civil, i Jesús Massip des de 1960 fins a la seva jubilació l'any 1992. Durant aquests anys el Museu comparteix espai amb l'arxiu municipal, i passa per diferents etapes, totes elles no exemptes de dificultats. Finalment, l'any 1997 i després de molts entrebancs el museu tanca definitivament i la ciutat es queda sense museu.

El juny del 2007, quan assumeixo la responsabilitat de ser alcalde de la ciutat, als pràcticament deu anys del seu tancament, i després de vuit anys de govern tripartit amb diferents formulacions, no hi havia a l'Ajuntament cap intenció, ni cap proposta, ni cap projecte de recuperar el Museu. Els fons estaven distribuïts per diferents instal·lacions municipals i externes, amb un estat de conservació molt millorable. Un dels primers encàrrecs que vaig fer, a Joan Caballol com a regidor de Cul-

tura, va ser el de treballar en la recuperació del Museu, i vull deixar constància del seu esforç, per assolir aquest objectiu. El lloc, el teníem clar des d'un principi, l'edifici modernista de l'escorxador municipal, que havia estat construït per l'arquitecte municipal Pau Monguío. Així, sent regidora d'urbanisme i responsable d'obres Meritxell Roigé, des del 2008, i sota la direcció de l'arquitecte tortosí Ramon Valls, vam invertir 1.196.274 euros a rehabilitar cinc pavellons, on el 2012 s'ubicaran la Sala d'accés, la Sala d'exposició principal del Museu, la Sala de Reserva, i la Sala Polivalent. Al pavelló 1 s'ubiquen inicialment els serveis de Cultura de l'Ajuntament, que l'any 2017 es traslladen al pavelló 15, ubicant-se allí l'Oficina de Turisme. L'any 2009 vam invertir 883.326 euros amb la urbanització exterior del recinte. Durant els anys 2011 i 2012 mitjançant un taller ocupacional, la mateixa brigada municipal, i una inversió de prop 90.000 euros es van realitzar els serveis, i la Sala Aula Didàctica, que fa les funcions de sala d'actes del mateix Museu. Durant el 2010 s'encarrega la redacció del projecte museístic, i es presenta a principis del 2011. Al llarg d'aquest any i el següent s'executa aquest projecte museístic, amb una inversió de 450.000 euros, i ja sent regidor de Cultura Joaquim del Pino.

El 29 de setembre del 2012, obre les portes el Museu de Tortosa a la nova ubicació, amb Maria Josep Bel com a directora, i Jesús Massip com a director honorari. Voldria fer un agraïment molt especial a totes les persones que van fer possible que la ciutat recuperés el seu Museu. Des de llavors, el Museu manté una programació estable d'exposicions temporals, tallers, activitats i xerrades,

que ha fet incrementar any rere any el nombre de visitants.

A finals de l'any 2017, sent regidora de Cultura Dolors Queralt, amb la directora del Museu, i Eva Castellanos, la conservadora del Museu, comencem a treballar amb l'ampliació amb una nova sala dedicada a Casanova, Querol i Gimeno. Aquest projecte durant els anys següents el van

definint la mateixa Dolors Queralt i Meritxell Roigé com a alcaldessa. Al següent mandat, i després de l'aturada per la pandèmia, sent regidors de cultura Ximo Martorell i Enric Roig, es redacta el projecte d'obra i el projecte museístic, i es liciten les obres. Que s'executen durant el 2022 i principis del 2023. L'import d'aquesta actuació fou de 326.978 euros en les obres d'adequació de la nova sala, i 111.801 euros en la museografia. De fet, la sala ja finalitzada, amb algunes peces ja s'obre provisionalment al públic el 13 de maig del 2023, a la Nit dels Museus, amb un esplèndid concert de Calcària-Kukundé Quintet. Amb el canvi de govern municipal, al juny d'aquell any, la inauguració d'aquest espai es dilata en el temps fins a la passada setmana. Més enllà de les excuses, que després han quedat acreditades que no eren certes, els dos únics motius plausibles d'aquest retard només podien ser la pueril intenció de demorar l'obertura per intentar fer veure que no era una actuació de l'anterior govern, o la incapacitat de gestió i la falta de diligència de l'actual alcalde i la regidora de cultura. Donat que no vull pensar en la mala intenció de les persones, crec sincerament que el motiu real ha estat aquest segon.

En tot cas, el més important és que, finalment, la ciutat i el seu Museu rendeixen tribut a tres grans ar-

Ferran Bel i Accensi
alcalde de Tortosa 2007-2018

tistes locals, de projecció universal, com són Antoni Casanova Estorach, Francesc Gimeno Arasa, i Agustí Querol Subirats. I és important perquè ara podrem gaudir de la seva obra, i espero que no per un any, tal com de forma desafortunada va anunciar l'actual alcalde el dia de la inauguració. Només resta fer un agraïment als que ho han fet possible, més enllà dels seus impulsors. Gràcies a tot el personal del Museu, als tres comissaris Jordi Carbonell Pallarès, Núria Gil Duran i Aleix Roig Pallarès, i sobretot a totes les institucions i particulars que han cedit obra dels tres artistes, per complementar el fons municipal.

Us convido a visitar el Museu, val molt la pena.

Aquest any 2025 que iniciem, el Museu compleix cent vint-i-cinc anys de la seva fundació, caldrà recordar-ho, i celebrar-ho. La millor forma de fer-ho és que el Museu continuï creixent i fent-se gran. Desitjo de tot cor, i no vull perdre l'esperança, que el pressupost municipal del 2025, que s'aprovarà amb retard durant les setmanes vinents, així ho contempli.